

Josep Maria Planes, assassinat fa vuitanta anys

written by Jordi Badia Pujol | 24 d'agost de 2016

Josep Maria Planes
| Memòria.cat
(col·lecció
família Planas)

El 24 d'agost de 1936, ara fa vuitanta anys, un escamot de la FAI va endur-se un home en un lloc amagat i li engegà set trets al cap. Això va passar a la Rabassada (a la serra de Collserola, entre Barcelona i Sant Cugat del Vallès) i aquell home era [Josep Maria Planes](#), un periodista d'una escriptura brillant.

Tenia vint-i-nou anys i havia escrit el primer article dotze anys enrere. Va col·laborar en una munió de publicacions (d'*El Pla de Bages* a *La Publicitat*, passant per *L'Esport Català*, *Mirador*, *L'Opinió*, *Papitu...* i també *El Be Negre*, que va dirigir del 1931 fins al dia que l'assassinaren).

Planes, d'un catalanisme insubornable i indefallent, va gosar denunciar la relació entre la FAI i el pistolisme, per exemple en una colla d'articles que publicà el 1934 a *La*

Publicitat. Aquells intolerants (és massa gros anomenar-los també feixistes?) no li ho perdonaren.

El gran [Quim Aloy](#), del Bages estant, ha bastit [una magnífica web dedicada a Josep Maria Planes](#), inclosa dins el portal [Memòria.cat](#), una obra magna que es mereixeria molt més reconeixement i difusió.

Us encoratjo a llegir el darrer escrit de Josep Maria Planes, que forma part del [recull de cent articles](#) que ens ofereix la web. Esgarrifa de pensar que escrigués aquesta «Nit de vetlla» un mes abans d'ésser assassinat.

Nit de vetlla

A cinc mesos d'unes eleccions que donaren un triomf net, indiscutible, a les esquerres, a cinc mesos de la formació d'un Govern, representant autèntic de la legalitat republicana, uns militars, uns feixistes, confosos amb els moros i amb les tropes mercenàries del Terç, s'aixequen en armes contra la República. Són els defensors de l'"ordre". Els defensors de l'ordre que, en un moment de folia, obren la resclosa de totes les exaltacions, de totes les violències.

Altra vegada, el país tenyit de sang. Ningú no pot preveure què sortirà d'aquesta terrible convulsió. La insensatesa de la reacció, irremissiblement abocada a la derrota, pot provocar, aquesta vegada, un daltabaix sense precedents en la història d'Espanya. La Revolució, que fins ara havia estat, a còpia de tants esforços, controlada i dirigida dintre la quadratura legal de la democràcia, ¿on anirà a parar?

Caigui tota la responsabilitat, la terrible responsabilitat del que pugui esdevenir, sobre aquests folls que, en nom de l'Espanya derrotada a les urnes, volen implantar la dictadura dels señoritos, la dictadura anticatalana.

Paraules emocionants, les pronunciades ahir a la nit per l'Honorable President de la Generalitat. Hores històriques per a Catalunya i la seva llibertat. Tots els catalans honrats, tots els catalans dignes d'aquest nom, en aquesta hora de prova i de perill, han d'estar, moralment i materialment, al costat del nostre Govern. Ens hi juguem la llibertat de la pàtria. Els enemics de la República són els nostres enemics. No els enemics solament de les esquerres: els enemics de tots els catalans.

El qui en aquestes hores greus no estigui d'una manera decidida al costat de la Generalitat, és un traïdor. Un traïdor al qual li exigirem comptes.

Ara més que mai: Visca Catalunya! Visca la República!